

Un argói bulgnais: al MAST

S'av câpita l'ucasiân, andè a visitèr al MAST (vî Speranza 42, Bulâggna), un sît mudèren, d una blazza ch'la chèva al fiè. Mo par prémma còsa bisâggna spieghèr cus'al vòl dîr "MAST". Êcco què: *Manifattura di Arti, Sperimentazione e Tecnologia* e in sti mîs che què ai è una mässtra ecezionèl intitolè *Anthropocene*, un sinifili ed fotografi grandéssimi, scatè da trî stra i miûr fotògrof dal mânnd e un filmè d 88 minût. Tótt quasst par fèr da vâdder ala zânt in che cundiziân avân ardótt ste pôver mânnd.

La strutûra ultra-mudèrna dal MASST l'è stè pensè, realizè e paghè dala sgnèra *Isabella Seragnoli*, una benefatrîz che ala nòstra zitè l'â bèle regalè i dû "Ospice" ed Casalacc' e Bântvói e al padigliân Seragnoli dal Sant'Âursla. L'è stè una furtórina par la nòstra zitè avair stra i sù fiû la famajja Seragnoli, prémm stra tótt i dû fradî *Ariosto* e *Enzo*, ch'i fundènn la GD, un'indósstria rinomè in tótt al mânnd.

Par turnèr al MAST bisâggna dîr ch'an s pèga gnént, ch'an i è brîsa bisâggna ed prenotèr e che ai è anc un grandéssum parcagg' sâtta tèra, con l ingrès in vî Vittoria. Urèri: dal martedé ala dmanndga dal dîs al sèt dla sîra.

I bulgnîs i dîsen "grâzie" ala sgnèra *Isabella* e a tótt la famajja *Seragnoli*!

F. C.

Paròl nòstri

In tótti âl lãnguv dal mânnd ai è l'usanza d adruvèr âl paròl brîsa sãul pr al sò significhèt prezîs, mo anc par dîr quèl ed difarânt, magaradio con quèlca zònta. Anc al dialt bulgnais as cunpòrta in sta manîra e acsé am é vgnó in amânt d andèr a spiglèr int la nòstra lãngua par catèr un quèl

esãnpi.

Tulân pr esãnpi l Ôc' (*l'occhio*): va bãn, "*organo della vista*". Però avân anc dâli espresiân còmm Al òc' dal sãul (*in pieno sole*), Ôc' dal pôrdg (*arcata di portico*), Úc' fudrè ed parsótt (*vedere male*), Ôc' tuchén (*sguardo sornione*), Trèr un òc' (*dare un'occhiata*), Banbén dl òc' (*pupilla*), Ôc' bulè (*occhio nero*). D un òmen puléttic ai ò sintó dîr *L à i ûc' anc de drî* (è furbo), però a m sãn dscurdè al nómm ed cló. A vói vâdder una paròla par mé dimónndi inpurtanta: Äl tajadèl. S arcurdagga Äl tajadèl a fatt? (*polenta*) e Äl tajadèl coli archèst? (*condite con interiora di pollo*). Mo lasãn bãn stèr, sinchenâ am vén una gran sghèssa.

Piotòst andân a vâdder es'ai suzèd col Gât, ch'al pôl èser un bèl mnén, mo anc un gumisèl ed pãllver. Sperân d an avair mâi Al gât int al fûg (*nulla da mangiare*); a mé, däl vòlt, guardànd zèrt puléttic in televisiân, Am vén só un gran gât (*mi irritato profondamente*) e as pôl anc ciapèr Una pèga da gât (*subire una sonora sconfitta*); pò l inpurtant l è èser sãnper sinzèr, parché La busî l'è cme la mërda dal gât: prèst o tèrd la se dscrûv (*la verità viene sempre a galla*). Ói, la *Par condicio* l'è tant ed môda che bsugnarà pinsèr anc al Can. *Amico dell'uomo?* Artéssta tréssst? Lavuradâur schèrs? Intinimòd as pôl Ciapèr al tròt dal can (*andarsene*), La n à un can ch'ai péssa int la stanèla (*è una zitella*), L'unbrèla di can (*lo sporto del tetto*) sãnza dscurdères che däl vòlt... As vadd di can caghèr di viulén (*succedono cose inaudite*), che spass l'â sta zònta: ... Al bèl l è che i s méttèn anc a sunèr. Mo in sti cuvlén l è pò fãzil fèr di sbãli e alãura, par prudãnza, Stra l óss e i dént dal can l è méi brîsa insfilzèr la man (*meglio non commettere imprudenze*). A vói invèzi guardèr a un'ètra parulérina nòstra da méttèr atais al tajadèl: I Turtlén. Par mé i én d una gran senpatí I turtlén con la góffla o con l impermeãbil (*i fagioli*) e I turtlén scapè (*tortellini senza ripieno*). Se la sfurtórina la m dà adòs... Am tâcca sãnper al turtlén col pãvver (*sono sfortunatissimo*). A pèrt i schèrz col

paròl, am piès al détt S'an nãs ai pî dal Zìgant, l è un turtlén da ignurànt (*il tortellino autentico è solo quello di Bologna*). Par dîr pò quall ch'è vaira, mé di turtlén bón a in ò magnè anc fòra ed Bulâggna (mo mégga tant luntàn!). Êcco, a l savèva, adès am é vgnó una gran sghèssa. Siché dãnca, par finîr sta parcantaigla, andân mò a vâdder es'ai sèlta fòra col Pan. As pôl Dèr al pan d ajîr (*fare un'elemosina misera*), Magnèr al pan pinté (*pentirsi*), magnèr Pan e spudác' o Pan biáss o Pan sótt (*senza companatico*). E pòst che canpèr ed caritàe o da schièv l'è dûra, a n um vói brîsa dscurdèr che Al pan di èter l à sèt grãsst (par l Alighîr: *...sa di sale lo pane altrui*).

A capèss d avair bèle ràtt dû quî ch' i n srènn mâi da rãnper e a spèr d an avair fât trûp castrón; pòst che al mí incucalimânt al còrr cme un siân, se quèl amîg l in avèss catè, ch'al dégga pûr! Grâzie.

La Taraghèggna

La "Fèsta ed San Ptronì"

La sîra di 4 d utãbber, in piãza Mazãur, ai é stè la Fèsta ed San Ptronì. In vatta al sagrè dla nòstra baséllica avân véssst la *Silvia Mezzanotte*, una vãus strepitãusa, un'artéssta ch'la fã unãur ala sò zitè. Dãpp ed lí l'è stè la vòlta ed *Ron* che, sãnza tant diavlèri eletrònic mo con la sò chitãra o al piaefòrt, l à arcurdè al sò amîg *Lucio*, tra l èter arcurdànd, s'ai n fóss ed bisâggna, che la famãusa "*Piazza grande*" ed cla beléssima canzunatta, int l'intenziân ed Dãla l'è pròpi la nòstra Piãza Mazãur. L'últma pèrt dal spetãcuel i an vló afidèrta al'Urchèstra ed *Mirco Casadei*... Gnînte da dîr: tótt di bravéssun sunadûr mo... cus'èni da spartîr con Bulâggna? "*Romagna e Sangiovese*", "*Romagna mia*", "*Romagna capitalè*", pr an dîr pò ed cla canta ed Vassco ch'la dîs "*fammi godere, fammi vedere...*" bèla fèn ch'a vlí, mo che cantè lé, in vatta al sagrè ed San Ptronì, la i stã cme pajãz in paradís, cum la gèva la nòna. A Bulâggna i arènn catè quèl ed méi (pr esãnpi la "*Doctor Dixie*" pr arcurdèr Nardo Giardina). Mo mé a sãn un vèc' bruntlãn. Strepitûs i fûg artifiziel!

F. C.

Al tesôr ed Jamàll

Úffa, che nójja incû sta leziàn ed stòria. La mî tèsta la s rifiûta ed capîr: rifâurma, cânterifâurma... Mo quanti fâta ed cristiàn i é , e che difarânza i é stra d lâur? A n i la pòs brîsa fèr a arcurdèrum tòtt chi nómm ed pèpa, antipèpa, inperadûr, rifurmadûr... Almànc ai arivèss la Lîvia! Oh, ècco, l'é qué, la mî voluntèria preferé! In cal mânter che lî la salûta la pròff, mé a prepèr al zainàtt, a ciâp al giubòt e a sânc prânt, incû a i andrêv drî in chèp al mânnnd!

La bibliotêca l'é afulè, cme sâncper, mo a catân un tavlén tòtt par nó e a s mitân a dscârre. La Lîvia l'um dmanda sâncper nutèzzi dla mî famajja, sâuratòtt dla mâma, da quand a i ò détt ch'l'aspèta un èter fangén. Anca mé, dâl vòlt, a dmand ala Lîvia dla sô famajja, di sù fiû e di sù anvûd. Una vòlta a i ò dmandè se sô maré al la péccia. Lî la m à guardè con una fâza vèga, e alâura a n ò pió tuchè l argumânt, e gnanca lî.

Incû la Lîvia l' à dlétt par mé un liber ch'as ciâma *Pinocchio*. La m dîs che tòtt i ragazû itagliàn i l an lèt, e anc tant ragazû in tòtt al mânnnd. Mé a i dégg ch'a n al cgnóss brîsa e che am piarêv ch'la fòss lî a lèzrel a vâus èlta, parché s'a lèz mé a n capèss brîsa tòtti al paròl, e alâura anc la stòria a n la capèss brîsa pulîd. Lî la tâca a lèzer con la sô vâus dâulza. Al liber al dscârre d un falegnâm. Anc mî nôn al fâ al falegnâm, am piarêva dimónndi ed guardèrel st mânter ch'al lavurèva, i mòbil ch'i vgnêven fôra dal sâu man i èren belèssum, decorè coi culûr cheld dla nôstra tèra e dal nôster zil. Chisà s'a turnarò a vâdder i mî nûn, par psair andèr a truvèri ai vòl dimónndi sòld. Fôrsi, un dé, quand a lavurarò anca mé... Mo fôrsi alâura i nûn i n i sran pió!

La Lîvia la vâ d lóng a lèzer, al liber al cânta la stòria d un buratén ed laggn, ed sô pèder ch'al vòl mandèrel a scôla e ed ló che invèzi an vòl brîsa andèri e al scâpa vî...

Mé invèzi a pâns che la scôla la séppa inpurtanta, mé a vói inparèr incôsa ed ste Pajais e dal mânnnd, a vói capîr al parché ed quall ch'ai suzéd, al parché i mî cunpâgn adès i n én pió acsé amîg cunpâgna prêmma. Ascâult la Lîvia, la gnôla piarêvlla dla lântua itaglièna. Anc mî nôna la m cuntèva

dâl fòl, e anca lî l'avèva una gnôla dâulza int la vâus. A sânc stóff, a pîg la tèsta in vatta ala tèvla, al racânt as cunfânnnd: *Pinocchio*, i sù amîg buratén, e pò *Mangiafuoco* ch'ai dà al munaid d ôr...

Adès a sânc mé ch'ai ò dâl munaid d ôr, Jamàll l à un tesôr! E a tâuren a cà dai mî nûn, e a dégg al nôn ch'al n arà pió da lavurèr, che cOn al mî munaid al prà cunprèr una bèla cà par stèri tòtt insamm, ch'an i srà pió bisâggn d andèr vî, luntàn. Ai é anc la mâma con mé, con al nôv fradlén in brâz, e la rédd, la rédd...

A m èra dscurdè cum l'é bèla la mâma quand la rédd!

La Nócchia d Bastèl

L'invasiàn

Prêmma o dâpp l avèva da suzèder... e l é suzès: a vîver int al mî cundumènni a sânc vanzè l ónnic bulgnais, mo csa dégghia mâi, l ónnic itagliàn, a vlèva pò dîr l ónnic européo! Tòtt chi èter dîs o dâgg' ancuilén i én cinîs, pachistàn, filipén, nigeriàn, peruviàn, o sòja mé èter! Tòtt ste cambiamânt l é capitè in pôc tânp: ògni trî o quâter mîs, al vèci famai bulgnaisi àli an vindó a bân prèzi ai furastîr andând a stèr vî d cà e, int al gîr ed dû ân, vî Pacinotti nómmèr trî l'é dvintè una babilògna! Mé a n sânc brîsa un razéssta e, almànc in cminzéppi, am parèva un quèl int la nôrma, mo adès a pòs dîr ch'a m tròv un pôc spiazè.

Quand dû ân indrî un cinais al cunprè un apartamânt al secânnnd pian, prêmma d fèr sanmichèl al mité al sô nómm int la pulsantîra e tòtt quant i residènt i s mitènn a sgargnàzèr parché al s ciarêva *Và-Mò-Là!* Àu, d acòrd ch'al fòss un nómm ch'al psèss fèr rédder, mo fèni brîsa rédder anc i cugnóm itagliàn *Mastronzo, Mortovivo, Chiappa, Piscione* e chisà quant èter? Alâura, parché èser melfidènt al'ôrba sâul par pregiudèzzi?

L'acugliânza la n fò brîsa al mâsum, però *Và-Mò-Là*, l arivé d âura d mètter a quèrt tòtta la sô tribó. (Tribó l'é pròpi la definiziàn gióssta, parché qualla l'èra la famajja di Magâra: i èren almànc in quènn'g' o sagg' e, âultr ala mujêr (*Vén-Bân-Qué*) e ala vècia nôna (*E-Bân-Bân*), ai èra un sinifili d fiû, tòtt in schèla, sâncper ftè pulîd e zivilén, con di nómm ch'al

parèva ch'i fòssen stè dè apòsta par fèr di schèrz al pròsum: *Dî-Bân-Só, Sòc-Mel-Mò, Bân-Da-Gnént, Pòc-Pu-Lé, Só-Par-Žâ, Spur-Ca-Cén* e vî acsé).

Mé, ch'a stèva al prèmm pian sâtta d lâur, int un prèmm tânp ai èra un pô preoccupè parché a pinsèva che, vésst ch'i èren in tant, i psèssen fèr un pô d scarpazamânt, invèzi, moché: un silânzi d tàmmba, al parèva ch'i vulèssen sâncza tuchèr al pavimânt. In pió, quand a i inzuchèva sô pr al schèl, a n fèva brîsa a tânp a dîr béo che sóbbit am arivèva, con un surîs a trantasî dént, un "*Bongiòlno signòle*" e una riverânza ch'la m mitèva sóbbit in sghirigâja parché la m fèva sènter un parsunâg' inpurtânt. (Invèzi, quand pr al pasè a inzuchèva i vîc' ancuilén bulgnîs, la m andèva bèle bân s'a n ciarêva di nómm parché i èren sâncper sèri, ingrugnè e con pôca vójja d dscârre!).

Lâur lé, invèzi, i n én brîsa sâul zivil, l é pròpi al sô sistèma d vétta ch'al pògia sâura l'alzirîsia e la vójja d vîver sâncza pinsèr al dman ch'l i fâ dvintèr senpâtic.

Ed banda dai cinîs ai arivé una còpia d pachistàn ch'i dèven pôc fastidî parché i pasèven tòtt al tânp int la sô butaiga d frûta e vardûra ch'la tgnèva avèrt dala maténna fén a mezanòt tòtt i dé che Dîo manda in tèra, cunprais Nadèl e Pâscua e, spass e vluntîra, in turnèven gnanc a cà par durmîr!

Dâpp ai pachistàn, ai arivé i filipén (sâncper algher), i nigeriàn (acsé nîgher da fèr pòra), i peruviàn (cinuclén e un pô malnètt) e, ala fén, anc *Ahmâd ibn Tastân*, un ârab dla Tunisi ch'l é un gran prepotânt e al vòl sâncper fèr quall ch'ai pèr a ló.

L à tachè digând ch'an vòl brîsa paghèr al spais dal cundumènni parché al dîs ch'l'é tòtta una rubarî, l é andè d lóng con al fât ch'an é brîsa d acòrd ed fèr mètr a pòst la ciâvga parché ló la pòzza an la sènt brîsa. Ultmamânt adiritûra ai é saltè adòs al sburziaglén dla religiàn e al vòl mètter sô i eltparlânt pr al muèzzin a ògni pian dla cà! A st pònt che qué ai é stè una ribegliàn genèrel es ai é stè cunvuchè una riugnân ed cundumènni pr arsòlver una vòlta par tòtti la quistiàn. A sânc tòtt quant a sèder d atâuren a una tèvla, con un'âria acsé paîsa ch'la s tâja col curtèl, quand tòtt int un mu

mânt la stanzia la tâca a priler in tânn, âl scrân âl vâulen pr âria, e ognón l é sfrunblè in zà e in là par la stanzia!

- *Al taramòt! Al taramòt!*

Puvrètt nó, ai manchèva sâul quassta! Int un âtum tòtt i cuntrâst i én méss da una banda: adès bisâggna pinsèr a salvèrs al quajaròt! Coi ûc' fòra dala tèsta dala pòra, tòtt quant i avânzen ed zass, mé a zairc d andèr sâtta la tèvla par pruvèr ed prutèzrum, mo âl ganb âl pèren èser ed piâmmb e a n sân brîsa bân ed môvrum, pò a sént un scusòt pió fòrt ed chi èter e una vâus ch'am pèr ed cgnòsser ch'la m dîs:

- *Dî-Bân-Só, Vâ-Bân-Lâ, Mo-Sta-Nòt, Cu-Sa-Fèt Par-Dur-Mîr? Vèt-Par-Câ, Par-Fèr-Vgnîr, Ma-Téi-Na?'*

Avèrr un òc' e a vadd mî mujêr ch'l'é drî a savanèrum pulidén cme s'a fòss un buslòt armisdadâur!

Bòja d un mânned lèder, as vadd che a mezdé ai ò magnè tròp cudghén col purè che pò al m é avanzè a cavâl dal stâmmg! In pió, int i ûltum ténp, la mî pôvra tèsta l'é stè invurné da tótta cla publicitè ch'i fan in televisiàn e int i giornî sâura l'invasiàn di furastîr e acsé, ècco spieghè l'insónni spurâus!

Adès ai tâurna la chèlma piâta dla tranquilitè e sóbbit am vén da dîr a mî mujêr:

- *D acòrd che té t sèv sänper incôsa, mo am vût dîr cum t è fât a savair anc i nómm di cinîs ch'ai èra drî a insugnèrum?*

La m guèrda ed sgalèmmber es la m arspânn:

- *Âu, s't è da dîr dâl cretinè l é méi t vâga ed lóng a durmîr!*

E la s n in vâ col cûl drétt!

Renzo Bovoli

Al mî mässter

Socuantî stmèn indrî, a m truvèva int al negòzi ed Claudio Girardi, al fotògrof ch'l à al sò stûdi in vî Vittorio Veneto. In st mänter ch'ai èra lé, ai vén dänter dû spûs ch'i vòlen fèr la riproduziàn d una vècia fòto e ala dmanda "*Che nome metto?*", ló l arspânn "*Toffenetti*".

Ste cugnómm al m à méss in mòto i ûltume dû neurón ch'i m fròllen int al zarvèl.

- *Toffenetti?* – a déss mé – *Al s ciamèva acsé al mî mässter dâli elementèr!*

- *L èra mî pèder!* – la fó l'arspòsta e a st pónt che qué ai salté fòra una móccia d arcòrd, anc parché cal sgnâuri al vlé savair cum l èra stè sò pèder cme mässter. E mé a cminzi pié :

- *Sò pèder l é stè un gran educatâur, ch'l à lasè in quî ch'i l an avó par mässter un'inprânta spezièl. In chi ténp là (1954/55) ciapèr di scabóff dai mässter l èra normèl, mo ló an livé mâi só una man, gnanc con i pió sumâr e indisiplinè. E pò, int l'ûltma mezz'âura ed leziàn al s cuntèva i chès di « Promessi sposi », int una manîra acsé gîossta che a nuèter cínno as parèva ed vâdder un fillm! Al fó acsé brèv a caturèr la nôstra atenziàn che mé, una vòlta arivè al scòl superiâuri, in dôvv cal rumânz ed Manzoni l èra una matèria ed stûdi, a n avé mâi bisâggna d avrîr al lîber! Sänper in cla mezz'âura che lé, al s cunté anc la sò esperiânza dla Prèmma Guèra, che ló l avèva cunbató.*

Al mässter *Ciro Toffenetti*, par quall ch'a m arcòrd, l èra un sgnâuri ch'al vgnèva in clâs sänper in dâppi pèt e che mé a l arvisèva un pôc a *Burt Lancaster*. L avèva una vâus bâsa, un pôc ragajè e al spieghèva i quî adèsi, in môd che tòtt quant, anc i pió zucón cme mé, i psèssen cunprànnder. E pò, e quasst l èra un quèl inpurtânt, ló an s carchèva mâi ed cónpit da fèr a cà, con una eceziàn : quand ón al fèva l èsen in clâs in st mänter che ló l èra fòra, se al nómm dal culpâvvel al finèva scrétt int la lavâgna dal chèp-clâs, alâura in ste chès che qué at pugèva una móccia ed frès da scrîver int al quadèren...

Quand a s sän salutè ai èren tòtt dû un pôc cumòs e ai ò capé d'avair regalè al fiól dal mässter Toffenetti un mutîv in pió pr'avair un bèl arcòrd ed sò pèder.

F. C.

"A vói vâdder San Lócca!"

Quand mî pèder al fé la dmanda pr'avair in asegnaziàn un apartamânt dl INCIS ai Prè ed Cavrèra, mî mèder la i déss:

- *Arcòrdet, Nîno, che mé a vói stèr a pian rialzè pr'an dsturbèr quî dal pian d sâtta (mî mèder la fèva la majèra e al "zan zan" dla sò Diamant al psèva dèr fastîdi ai ancuilén); e pò a vói'avair al sâul in fâza ala matèrina e... am piarsèv ed vâdder San Lócca!*

I gîv zîzla?

Sicómm che nuèter ai èren i prèmm in graduatòria pr'al fât che i mî i avèven pèrs la cà cói bunbardamént, mî pèder al psé dlîzer un apartamânt a pian rialzè, prilè vèrs matèrina mo...al desidèri ed vâdder San Lócca, però, al fó realizè sâul a metè... (fòto)

F. C.

Švanzói dal ventennio

S'av câpita d andèr int al palâz dla Dughèna, stra *Pietramellara* e *Don Minzoni*, una dignitâusa costruziàn dal *Ventennio* faséssta, fè chès al ringhîr dâl schèl...

Ai é di sustègg ch'i s arvîsen di-

mónndi a una “M”, sicuramânt al svanzói d un’època che par furtórna la finé ai 25 d avréll dal 1945.

F. C.

Fòra l èsen!

Capraia l é al nómm d un îsla dl arzipelòg tuscàn. Cãli ètri àli én: *Isola d’Elba, Pianosa, Isola del Giglio, Giannutri, Montecristo, Gorgona*. Vésst che l’*Isola di Capraia* la s ciãma acsé par vî ch’ai é dâl chèver salvâdghi in libartè, ai é di chès che un quèlc prè vaird d érba frassca ai séppa. Mo da lé a dedichèri un parcàgg’ a Bulàggna...

Alàura bisàggna dîr ch’ai é stè un quelcôn ch’l à tirè una crèpa, parché cal *Prati di Capraia* (avî bèle capé...) al stà par *Prati di Capraia* sé, insàmma, i Prè ed Cavrèra... e cal spetâcuel ed cartèl a l psî vâdder ed banda da cla ràta ch’la vâ vèrs la vî Eméggia, sóbbit dâpp al *tunnel* dal Sbdèl Mazàur.

In conclusiàn: “*Fòra l èsen!*”. O magàra: “*Fòra i èsen!*”

F. C.

E quall pr i plumón?

Pedgànd par Bulàggna, am piès ed sbarlucèr par d zà e par d là zarcànd dâl curiosità. Ecco pr esànpi un’insaggna ch’l’à caturè la mî atenziàn: “*Pane di lusso*”. A l’ò véssta ed banda da una butaiga da furnèr, int una stradlérna vsén al Ciavadûr e a Pscari Vèci. Se la butaiga la fòss stè avèrta am srêv piàsò andèr dânter e dmandèr s’i avèven dal pan “bâsta ch’séppa, da

puvràtt...” E magàra fèrum spieghèr cus’i intànnden par *Pane di lusso*...

Fòrsi cl’insaggna l’é un *retaggio di tempi passati*, quand par dimónndi bulgnîs l’èra bèle quèl avair dal pan e bâsta.

F. C.

Dal paniràn ed Cúccoli

Armiisdànd stramèz al scatlàn dâl vèci fotografî, che in uréggin àli èren dâl diapositív, ai ò dlètt cãl dâu què, che mé a scaté int la premmavaira dal 1984, quand al dâpp-mezdé a fèva al mî pasesgèt solitèri drî al Navèlli. In verità a partè dala Ciùsa ed Casalacc’ e pò, pianén pianén, un dé drî a cl èter, a arivé infèn a Curdgèla. Cla spèzie ed cavèrna què in vatta l’èra al fàuren *Hoffman* dla furnès ed Galòt ala Bevrèra, che adès l’é dvintè una beléssima sèla da espuziàn dal *Museo del Patrimonio Industriale*.

Què sãtta, invèzi, la fotografî la mässtra in che cundiziàn mé a caté al Pânt dla Biànnda, con la spalatta quèsi dal tòtt crudè. An i é dóbbi che mé a psèss imazinèrum che una vinténna d ân dâpp, rumpànd al scâtel a tótta giòssta, qualla dla Fundaziàn dal Mânt, in dóvv l’èra segretèri Marco Poli che, dâpp avair vésst cum l’èra méss al nòster puntgèn, in dû e dû quàter l arivé d àura d utgnîr al finziamânt par salvèr l’*antico manufatto risalente al 1686*. Èter ténp! Dâu diapositív ed tant ân indrî, quand ancàura mé a n cantèva brîsa, i m an fât pinsèr che al Fàuren Hoffman pr un vèrs e al Pânt dla Biànnda pr un èter i n én brîsa andè a finîr int al paniràn ed Cúccoli!

F. C.

La siànza di nûster vîc’

Capózz (*Brassica oleracea*) – cavolo cappuccio, in Toscana cavolo a palla e anche palla e dalle nostre massaie comunemente *còl: rîs cun i còl*, riso co’ cavoli.

Caranzia (*Momordica Charantia*) – piú comunemente al plurala caranz, caranza, pianta simile alla balsamina, i cui frutti infusi nell’olio sono medicamentosi.

Caròta (*Beta vulgaris*) impropriamente così detta dai bolognesi, barbabietola, pianta coltivata negli orti per la radice rossa, carnosa, buona per alimentazione.

Da: G. Ungarelli, *Le piante aromatiche e medicinali nei nomi, nell’uso e nella tradizione popolare bolognese*.

Tipografia Luigi Parma, 1921.

Al Pânt dla Biànnda

Nómmer 166 dal 2019

Diretâur iresponsâbil e limusnîr:

Fausto Carpan

Dségg n uriginèl:

Lupâmbbol (Wolfgang) +

Umberto Sgarzi +

Matitâza (Giorgio Serra)

Coretâur di sbâli: **Bertén d Sèra**

Strulgón eletrònico: **Âmos d Lèli**

Matéo d Niròz – Silvàn d Cavalérina

Abunamént par pòsta: almànc 20 € al ân.

Indirèzz:

FAUSTO CARPANI

Via Emilia Ponente 21

40133 BOLOGNA

tel. cell. 339-3536585

fausto@pontedellabionda.org

Tótt i scrètt in dóvv an i é brîsa indichè l autâur i én ed Fausto Carpani.

Al dizionèri ed riferimânt par cãl paròl ch’âli én difèzzili da capîr l é quasst:

Lepri – Vitali

Dizionèri

BULGNAIS - ITAGLIÀN

ITAGLIÀN - BULGNAIS

Pendragon, 2009

I sît bulgnîs i én quissti:

www.pontedellabionda.org

www.lafamigliabolognese.it

www.bulgnaiss.com

**Teatro "Laura Betti"
Casalecchio di Reno
Domenica 10 novembre 2019, ore 21**

**Concerto per ricordare
GIORGIO VENTURA
a un anno dalla scomparsa**

**con
FAUSTO CARPANI con il GRUPPO EMILIANO
e con la partecipazione di
ALESSANDRO VENTURA
al pianoforte**

**Ingresso a offerta libera.
L'incasso verrà totalmente devoluto
all'Hospice M.T. Chiantore Seragnoli di Casalecchio di Reno
e all'ANT**